

PRYČ S PŘEDSUDKY

Představy, že nějaké profese jsou vhodnější pro kluky a jiné zase pro holky jsou zastaralé. Dnes záleží hlavně na tom, co dítě baví a jaké má KOMPETENCE.

Předsudky omezují rozvoj přirozeného nadání a schopností dívek a chlapců, jejich vzdělávání, odborných zkušeností a životních příležitostí obecně.

Samozřejmě to neznámá, že by se všechny holky měly stát technickými inženýrkami a všichni kluci učiteli ve školce. Jde jen o to, aby děti měly možnost vybírat podle toho, co je baví a v čem jsou dobré.

Tyto předsudky ohledně rozdílných vlastností a dovedností žen a mužů vedou v důsledku k těmto věcem:

18% PRŮMĚR ROZDÍLU VÝDĚLKŮ MUŽŮ A ŽEN V ČR ZA ROK 2022

26% Průměr rozdílu výdělků mužů a žen pracujících na nejvyšších řídicích pozicích v roce 2022.

17% ZASTOUPENÍ ŽEN VE VEDENÍ FIREM V ČR ZA ROK 2022

Zdroje:
ČSÚ, Struktura mezd zaměstnanců, 2022
Studie Deloitte in the Boardrooms 2022

A JAK TO MÁTE VY?

Zamysleli jste se někdy nad vlastními stereotypními názory a předsudky? Opravdu se Vás to netýká? Co kdyby se Váš syn chtěl hlásit na sociální nebo humanitní obor? A co kdyby se Vaše dcera chtěla hlásit na strojírenství nebo elektrotechniku?

JAK S DĚTMI MLUVIT?

Jak jim pomoci najít a pojmenovat jejich KOMPETENCE? Jak jim usnadnit rozhodování?

Ptejte se a naslouchejte, o svoje názory se podělte jen, pokud je budou chtít slyšet. Oceňujte je a chvalte konkrétně, tak, že pojmenujete jejich silné stránky, dovednosti, vlastnosti a KOMPETENCE.

TIPY NA OTÁZKY:

- Co tě na tom bavilo?
- Co by sis rád/a vyzkoušel/a?
- Co si o tom myslíš?
- Jaké dovednosti jsi využil/a?
- Jaké dovednosti podle tebe člověk potřebuje v tomhle povolání?
- Co bys potřeboval/a?
- V čem jsi dobrý/dobrá?
- Co ti pomohlo/pomáhá?

CHCETE VĚDĚT VÍČ?

Vyzkoušejte zdarma náš e-learningový kurz pro rodiče: www.posvitsinabudoucnost.cz/e-learning

Krajské centrum vzdělávání, Kariérové poradenství,
Tylova 33, Plzeň, www.kcv.cz/kp

KCV

Krajské centrum
vzdělávání

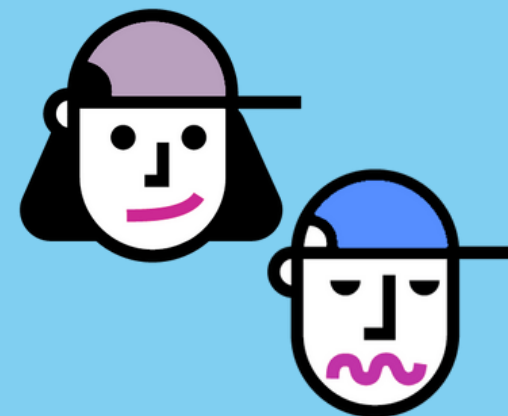
Kariérové poradenství

Tento materiál vznikl v projektu Posvit si na budoucnost bez předsudků (CZ.03.01.02/00/22_020/000 0863), spolufinancovaného Evropskou unií.

VOLBA POVOLÁNÍ BEZ PŘEDSUDKŮ

Pro rodiče

Spolufinancováno
Evropskou unií

Volba oboru dalšího vzdělávání není v 15 letech nic snadného. Jako rodiče přirozeně chceme svým dětem pomoci. A každý z nás na to jde jinak.

Zde najdete informace, které mohou pomoci udělat z rozhodování přehlednější a méně stresující proces pro Vás a především pro Vaše dítě.

PODLE ČEHO VYBÍRAT OBOR SŠ?

Společně se synem / s dcerou zvažte:

1. JAKÉ MÁ KOMPETENCE

Zjistíte je pojmenováním toho, co mu/jí jde, jaké má schopnosti a dovednosti.

2. JAKÉ KOMPETENCE ZÍSKÁ V DANÉM OBORU SŠ

Zjistíte je v popisu oboru nebo profilu absolventa na webu střední školy.

3. MEZI DALŠÍ KRITÉRIA VÝBĚRU PATŘÍ:

Na straně dítěte:

- silné a slabé stránky
- zájmy
- hodnoty
- prospěch
- vlohy pro studium
- povaha, vlastnosti
- talent
- ambice
- sny a přání
- psychika
- pracovní zkušenosti
- vzory
- předsudky

Jestli je holka nebo kluk by nemělo hrát roli!

Na straně školy a trhu práce:

- prestiž školy a oboru
- budoucnost oboru
- vzdálenost školy
- kritéria pro přijetí
- nároky na studující
- způsob výuky
- poměr teorie a praxe
- kvalita pedagogů
- uplatnitelnost
- změny na trhu práce

MÁ VAŠE DÍTĚ PORTFOLIO?

Nemá a ani nevíte, co to je? Ale ano, má – seberte společně všechny důkazy jeho/jejích schopností, dovedností, KOMPETENCÍ, které máte doma.

PORTFOLIO TVOŘÍ:

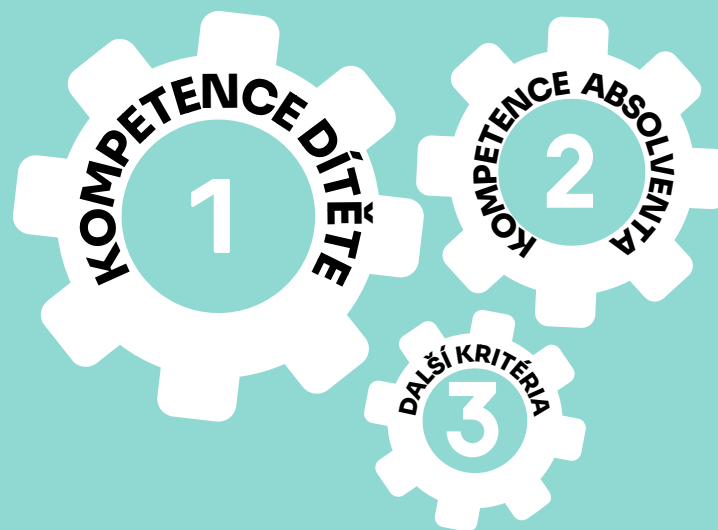
- diplomy, certifikáty, vysvědčení...
- výtvary, výkresy, nahrávky, prezentace...
- fotky, pracovní listy, zpětné vazby, výsledky testů a dalších aktivit...

Až to všechno dáte dohromady, vyplyne z toho určité zaměření? Jsou patrné KOMPETENCE, které dítě všemi těmi činnostmi získalo?

CO JSOU KOMPETENCE?

Kompetence je způsobilost v určité situaci úspěšně jednat – je to propojení toho, co vím, co umím a jaký k tomu mám postoj.

Je to spojení VĚDOMOSTÍ, DOVEDNOSTÍ A POSTOJŮ.

PROMĚNA OBORŮ A NÁPLNÍ PRÁCE

Proč by měly hrát kompetence hlavní roli? Protože trh práce a jednotlivá povolání se mění. Proměňují se požadavky na dovednosti a proměňují se samotné profese.

Výrazný vliv na náplně povolání mají technologie – automatizace, robotizace, AI, ale i klimatické změny, demografické změny, ekonomické změny a další.

PÁR PŘÍKLADŮ:

- **Automechanik/automechanička** – dříve bylo potřeba hodně fyzické síly na zvedání motorů nebo těžkých součástí. Dnes se používají hydraulická zařízení a diagnostické systémy, kde je důležitější **analytické myšlení** než fyzická síla.
- **Programátor/programátorka** – původně dominovali muži, ale dnes je kódování, správa systémů či UX/UI design o kompetencích jako **kreativita, analytické myšlení a komunikace** – dovednosti, které nejsou vázány na pohlaví.
- **Administrativní asistent/asistentka** – díky softwarovým nástrojům, jako jsou CRM systémy a automatizované fakturační programy, se práce posunula směrem k řízení procesů a optimalizaci firemní komunikace. Důležité kompetence jsou **strategické myšlení a efektivní organizace**.

TOP 10

Podle Světového ekonomického fóra budou v roce 2029 nejžádanější tyto kompetence:

1. Analytické myšlení
2. Kreativní myšlení a chování
3. Práce s velkými daty a AI
4. Vedení lidí a sociální vliv
5. Odolnost, flexibilita a agilita
6. Zvědavost a schopnost celoživotního učení
7. Technologická gramotnost
8. Návrhy řešení a UX
9. Motivace a vědomí vlastních schopností
10. Empatie a aktivní naslouchání